

Megjelen:
hetenkint egyszer, csütörtökön.
A szerkesztő lakása:
„Pestvárosánál” 6-ik szám alatt.

Előfizetési feltételek:
Egész évre . . . . . 6 ft. | Félévre . . . . . 3 ft. | Negyed évre . . . . . 1 ft. 50 kr.

Hirdetések minden nyelven fölvetnek a kiadó hivatalban. Kérik az ígatási díjakat az ígatmányokkal együtt legfőbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vehetnek.

Hirdetések díjai:
a háromhados peitisor első hirdetésnél 4 kr., többszöri-
nél 3 kr. Kínestári illeték minden egyes beigtatásért 30 kr.
Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagy-Beckereken, hova
az előfizetési pénzek és ígatási díjak küldendők.

A Kikinda—pancsovai vasút kérdése.

N.-Beckerek, 1874. május 12-én.

Torontálmegye bizottsága még folytatja a május 4-én megkezdett közgyűlést, s ez alkalommal felszólalt Dr. Demkó Pál bizottsági tag, s indítványozta, hogy a kikinda—pancsovai vasútvonal tárgyában feliratot intézzen a megye közönsége a kormányhoz, ezt kérendő, hogy az érintett vonal kiépítése el ne ejtessék.

Nem lehetvén a házszabályok ellenére az indítványt azonnal tárgyalni, a mai ülésen tüzetelt ki napirendre, megkerestett egyszerűségi indítványozó, hogy a feliratot szerkessze, és a bizottságnak elfogadás végett mutassa be.

Ma reggel első tárgyat a tanácskozásnak képezte ezen a megyére nézve oly nagy fontosságú indítvány, és a bizottság egyhangulag fogadta el nemcsak azt, hanem a szakavatott tollból folyt, és sikerülten szerkesztett feliratot is, határozatilag kimondván, hogy a felirat ki-nyomatva az országos képviselők közti kiosztás végett küldessék fel a fővárosba megyebeli képviselőink pedig megkerestessék, hogy az ügyet felkarolják és a jó sikert eredményeztetni sziveskedjenek. Ugyan e határozatban kimondatott egy-uttal az is, hogy e tárgyban külön kérvény intéztessek a képviselőházhoz, Pancsova város bizottsága pedig megkerestessék, hogy a kérdéses ügyet mint szinte érdekelt fél pártolja, és hason felterjesztést intézzen a magas kormányhoz.

Eddig jól ment, s részünkről már régebben úgy mint jelenleg is minden megtételek, a mit egy kérvényező megtenni köteles, és egyáltalában képes. De nem állanak a dolgok oda fent kedvezően, mert a Kikinda—pancsovai vasútvonalra vonatkozó törvényjavaslat, miután az egész terv elejtetett, a ház asztaláról visszavetett.

Mélyen átérzett szomorú valót képez ezen körülmény Torontálmegyére nézve, és aggodalomba ejti ennek lakóit.

Torontál 500 ezer lelket számlál, s hazánk vármegyéi között a legelső helyek egyikét foglalja el. — Kiterjedése 160 □-mérföld, ipara nincsen, a földmivélés és marhatenyésztés képezi az egyedüli jövedelmi forrást, mely — ha a kereskedelem pang — vajmi csekély, s nem ritkán nem elégséges az adófizetés kötelezettség teljesítésére. Évenkénti egyenes és közvetett adója meghaladja a hét milliót, melynek egy része szinte fordítatik a vasúti garanciákra.

Ha megfontoljuk, hogy — miglen adóforintjaink más vidékek felvirágoztatására épített vasútvonaloknál elvált garanciák fedezésére fordítottak; addig — mi sárban fuladozunk, közeledni nem vagyunk képesek, terményeinket el nem adhatjuk, a kereskedés és forgalom legprimitívebb állapotában kénytelenítettünk a véres verejtékekkel összekapart termé-
sünetek mint évi jövedelmünk egyedüli forrását oly áron oda adni, a minőt a helyi szatócs önkönye elénk szab; — akkor méltán jajdulunk fel, és kétségbeesetten nézünk a sötét jövő elé.

Torontál vármegye Magyarország gabnatárának nevezetlik, és ha nem szel-
letnék keresztül a Bach korszakból származó Szeged—temesvári vonal által, azt lehetne hinni, hogy talajunkon még jóra-
való burgonya sem terem, mert senki sem találja érdemesnek rólunk megem-
lékezni, s adófizetési képességünket fenntartani.

Nem ismerjük, sem a magasabb or-
szágos, sem az úgynevezett vasúti poli-
tikát, de annyi ésszel mégis rendel-
kezünk, hogy felfoghassuk: miszerint a Kikinda—pancsovai vasútvonal, melynek kiépítésére — mint halljuk — garan-
cia nélkül is vállalkoztak, a nemzetgaz-

dászati és kulturális viszonyokra nézve oly fontos, hogy annak elejtése azonos az e vidék tönkretjuttatásával.

A megye bizottsága csak nemes kötelességet teljesített, midőn e vonal ügyében felszólalt, mert mi nem sorozzuk Torontál vármegye közönségét a közönséges kérvényezők közé, hanem felszólalását jogosnak, és minden tekintetben igazoltnak tartjuk.

Hiszzen ha egy vármegye, hét és fél millió forintnyi adóval járul az országos teherviseléshez évenként; ha egy megye kiterjedése 160 □-mérföld, termőföldjének holdszáma 1,600,000; akkor méltán és jogosan követelhet egy 14 mérföldnyi vasútvonalat, mely az ország kereskedelmét és iparát világhírűvé tenné, mely inkább felelne meg a célnak, mint a buda—zimonyi, mely a megye közönségét megmentené a sárhafalástól, a földmivélőt adóképesévé tenné, boldogítaná, mely tehát nem egyedül helyi érdekű, hanem a monarchia kereskedelmére, az ország pénzügyi viszonyaira és a nemzetgazdászatra egyaránt üdvözölő és hasznos.

Nem lehet leírni aggodalmunkat, melybe a kérdéses vasútvonalnak feladása által ejtetünk, mint nem lehet elég hiven ecsetelni a megyének siralmas képét, ahogya a Kikinda—pancsovai vonal kiépítése csak hosszabb időre elődáz-
tatnék is; és ezeknél fogva minden esz-
köz, melyhez a megye közönsége ily kétségbeesett állapot közepette nyúlhat, hogy célját elérhesse, eltörpül a vállalat hasznossága, szükségessége, nagysága és a megye nyomorult jövőjével szemben.

Üdvös és célirányos tehát, de szüksé-
ges is, hogy a megye minden lakója felszólaljon, közbenjárjon, kérvényezzen és feljajduljon, s ez által a közvéleményt részünkre megnyerje. Helye van itt s e tárgyban a saját fellépésének, mely hi-
vatva van az eszméket tisztázni, és a jogos igényeknek érvényt szerezni.

Mutassák meg ez alkalommal megye-
beli igen tisztelt képviselőink, hogy kis hazájuk szívükön fekszik, hogy küldöiket szeretik, hogy ezek panaszaikat bajait át-
érik, hogy a megye közönségének ag-
godalmát, nyomorult helyzetét felfogják, és hogy rajtuk segíteni szándékoznak, de képesek is; hiszen nem vádolhatni őket önzéssel vagy haszonlással, mert nem maguknak és magán-érdekeiknek, hanem a nép ezreinek, az ország hatá-
rán fekvő szép Torontálnak kérik a vas-
utat; azon Torontálnak, mely hivata van a haza nagyságát megőrizni itt, a hol hű örre nem ritkán van szüksége; azon Torontálnak, mely eddig ily jótéteményben nem részesült; végre azon Torontálnak, melynek rónái bő termésselkel eléggé képesek foglalkodtatni a vasutat, s melynek a többi között egy kis községe, Debeljács mezővárosa, 25,000 forintnyi forgalmat mutat ki egyegy hetivásár alkalmával csak a szarvasmarha eladásban.

Eme felszólalásunkban nincsen túlzás, egészben csak a valót adtuk elő; de ha szavaink nem eléggé válogatottak, sit venia verbis, jusson számunkra bocsánat, mert tollunkat nem önzés, hanem a tiszta közérdek vezette eszménk a valóság követelménye, panaszkodunk a közönség jogos igényeinek tolmácsolására, a netán élesebb hangot pedig az aggodalom és létkérdés vegyítette cikünkbe; miután attól tar-
tunk, hogy 20 év múlva sem leend vas-
útunk, mely esetben a civilizatio reánk nézve terra incognita maradand.

Hadfy Döme.

APRÓSÁGOK.

X. úr azt hallotta, hogy a mai világban a hölgyek előtt nem illik mindent saját nevével említeni, hanem virágos beszédben kell szólni.

A múlt alkalommal X. úrnak egy hölgyet kellett

az asztalhoz vezetnie, s így virágos nyelven adá azt értésére:

— „Nagysám! méltóztassék a váluhoz jönni.”

A hölgyek cseli kövekhez hasonlítanak, mondá egy társaságban T. úr, távolról gyémántként ragyognak, közelről pedig homályosak.

A férfiak ellenben, — jegyzé meg egy hölgy — távolról gyakran finom szattánhoz hasonlítanak, s közelről eszeretlen birkabőrnek is alig illenek be.

(Az egészen más.) Egy egygyűi falusi legénynek házasságot kellett; de a hetedik szentségtől rendkívül félén, keserves sírásra fakadt.

Atyja bátorítani akarta s ekként szóla hozzá:

— Ugyan mitől félsz te léhűtő? mi bajod lehet? Nézz engem, hisz én is megházasodtam.

— Igen ám, de az egészen más — válaszolt zo-
kgyva a legény, — kend apám az anyámat vette el, de nekem egy egészen idegen asszony lesz a feleségem.

(Teli van.) Egy falusi ór szokása szerint részeg fővel lakasából kitanorogván, lándzsájára támaszkodva az épen felkelő s fényűgárt árasztó holdra pislogatott s kérkedve ezeket mondá:

— Hm, hold uram! én mégis több s nagyobb vagyok náladnál, mert én minden este, te pedig csak minden hónapban egyszer vagy teli.

(Nagy békétűrés.) Egy tudományokban buvár-
kodni szerető férfiú az ő élete párjának, ki indulataiban majd alig ismert határt, szeszélyeit vasbékétűréssel szenvedte.

A kedves feleség egyszer különösen kijött türel-
méből azért, mert férjét haragra lobbantani nem tudta, s első hevében a keze ügyében volt könyvtárnak leg-
nehezebb könyvpéldányát vágta az olvasásban elmerült férje fejéhez.

Ez felérett, elmosolyogta magát s szeliden mondá:

— Édes kincsem! nem lennél oly szives, más alkalommal kisebb példányt választani.

Nagyméltóságú magyar királyi közlekedési miniszter úr!

Torontálmegye közönségének bizottsága nem kis megdöbbenéssel vette a nyilvános lapok útján közzétett azon hirt, hogy midőn a legutóbbi időkben illetékes helyen elhatározott a temesvár—orszvai vasútvonalnak kiépítése iránt az engedélyt az osztrák államvasut-társaságnak megadni, s ez iránt a törvényjavaslatot legközelebb megtenni, egyszersmind szán-
deba vételt volna az előbbeni nagyméltóságú m. kir. közlekedési miniszter úr által a kikinda-
pancsovai vasút kiépítése iránt a mélyen tisztelt országgyűlés elébe terjesztett törvényja-
vaslatnak visszavétele is.

Habár, mert tekintve a hazánkban igen gyéren létesített, és a mai kor követelményei-
nek alig megfelelő vaspálya hálózatot, csak örömmel üdvözölhetjük a magas kormányának minden oly igyekezetét, mely oda irányul, hogy más cultur-s e téren előbbre haladott államok példájára minél több, s minél sürűbb vasutak-
kal lassa el, és hálózza be országunkat, nem vagyunk is hajlandók tényként elfogadni a közlést, és feltétlen hitelt adni a hírek, hogy a temesvár—orszvai vasút kiépítése iránti tör-
vényjavaslatnak benyújtása alkalmával a kikinda-
pancsovai vasút kiépítése iránti törvényja-
vaslat visszavételre fog, mégis nem csekély aggodalomba ejtett bennünket már csak a hir is, hogy ez, mint lehetséges tény felemlitessék, és pedig nemcsak azért, mivel már régen megbarátkoztunk az eszmével, hogy a kikinda-
pancsovai vasútvonal kiépítését, mely iránt a törvényjavaslat már régen a mélyen tisztelt képviselőház asztalán fekszik, csak a legkö-
zelebbi idők kérdésének tartjuk; de különösen azért, mert ezen vasút kiépítése reánk nézve életkérdés lévén bár mennyit gondolkozunk felette, nem találhatjuk fel a helyes indokot arra nézve, hogy midőn a magas kormány a temesvár—orszvai vasút kiépítésére az engedély iránti törvényjavaslatot az eddigi garanciának egy millióvali felemelése mellett megtenni kész, ugyanakkor a kikinda—pancsovai vasútvonalnak minden garancia elvállalása nélkül kiépítése iránti engedélyt tárgyzó törvényjavaslatot visz-
szavegye.

Miért is nagy kiterjedésű ötszáz ezer la-
kosszámláló megyének közönségének jól felfo-
gott érdekében honpolgári kötelességünk ér-
zeténél fogva sietünk megragadni az alkalmat a mai napon folytatva tartott közgyűlésünkön történt indítvány következtében minden aggo-
dalmak elosztása tekintetéből azon alázatos kérelemmel járulni a nm. m. kir. közlekedési miniszter úrhoz, miszerint tekintve, — hogy a kikinda—pancsovai vasútvonal kiépítése ellen semminemű politikai okok fenn nem forognak, mit bizonyít azon körülmény is, hogy enge-
délyezése iránt a törvényjavaslat a magas kor-

mány részéről már régen a ház asztalára té-
tetelt; — tekintve továbbá, hogy ezen vonal kiépítését az államvaspálya-társaság köztudo-
más szerint minden garancia, s az államra háromlandó teher nélkül is foganatosítani kész, s így nem volna sem méltányos, sem igaz-
ságos, hogy míg a temesvár—orszvai vonal egy millió forint garancia elvállalása mellett is engedélyeztetik, addig reánk nézve ezen oly fontos vonalnak minden teher elvállalása nél-
küli kiépítése egyedül azért ne engedélyez-
tessék, vagy csak elődázassék is, mivel talán egy kilátásba helyezett másik vonal kiépítését nehezhithetné; — tekintetbe véve továbbá, hogy nagy kiterjedésű megyénk érdekei, — hogy csak az általánosan ismert utak járhaltságára hivatkozunk, melyeket a megye a szükséges anyagok hiányában a legjobb akarat mellett sem képes csak járhatóvá is tenni, és mely miatt az évek legnagyobb részében nemcsak egyetlen jövedelmi forrásunk a gabona-fu-
rozás és kereskedés pang és teng, de a vi-
lágól is elzártunk, nem közlekedhetvén a külvilággal, de megyénk bensejében egymással sem — hangosan követelik eme vasút mielőbbi életelképítését, melyet csak még inkább indokol azon körülmény is, hogy megyénk mint kiterjedése, mint népességénél fogva egyike lévén az ország legelső megyéinek, nemcsak azért megérdemelne a magas kormány kiváló figyel-
mét, mert különben és általánosan az ország gabnatárának tartatik, s még sincs gondos-
kodva, hogy ez egyetlen s az utak járhal-
lansága miatt az év legnagyobb részén át megakasztott jövedelmi forrása vasutak által élénkítessék, s felvirágoztassék, de különösen, jogos igényt véli támaszthatni ezen vasút léte-
sítésére azért is, mert megyénk több mint ha millió adóval járulván az ország közterheinek viseléséhez, midőn az állam részéről elvállalt biztosíték mellett nem egy terhes vasútépítés engedélyeztetett nem véljük a szerénytelenség vádját magunkra vonni, ha mi is, kik annyi millióval járunk az állam terhére épített vasutak fenntartásához eme vasút engedély-
zését sürgetve kérjük, s végre tekintetbe véve, hogy ily körülmények között a kikinda—pancso-
vai vasútvonal kiépítésének mielőbbi enge-
délyezése reánk nézve mind kulturai, mind nemzetgazdászati és kereskedelmi szempontból felette fontos és életkérdés, következésképp ez iránti kérelmünk nem csak méltányos és igaz-
ságos, de mindenek felett jogosnak is mutat-
kozik, a kikinda—pancsovai vasútvonal kiépítésé iránti törvényjavaslatnak a mélyen tisztelt képviselőház általi tárgyalását, és az engedélynek mielőbbi törvénybe iktatását kegyesen esz-
közölni méltóztatnék.

Kelt N.-Beckereken, Torontálmegye bi-
zottságának 1874-ik május 4-én s folytatva tartott közgyűléséből.

Ghyeczy Kálmán nézetei a bank- ügyben.

A budapesti Deakörben mult hó 30-án igen fontos értekezlet tartott, melynek leg-
jelentesebb momentumát Ghyeczy Kálmán pénz-
ügyér nyilatkozata képezte a bankügyben. —
Tudvalevőleg ugyanis ez ügyben Sölymossy
intézet volt interpellációt a képviselőházban a
pénzügyérhez, melyre Ghyeczy most válaszolni
akarván, ugyanott adandó válaszáat itt előre
közlé a Deakpárttal, hogy kikérje annak elő-
lotti véleményét.

Ghyeczy körülbelül következőleg szólt:
Még a husvétii ünnepek előtt interpelláció
intéztetett hozzá a magyar jegybank föllátása
ügyében; ez interpellációra válaszolni akar,
főleg azért, mert sokak által kétségek tartatik
a bankkérdésre nézve általa elfoglalt álláspont,
s mert — valószínűleg szükséges lévén az
állam hitelének újabb igénybevétele — válasza
folytán ha el is veszté a szédelőgök bizalmát,
a solid pénzembereknél bizonyára ez nem fog
bekövetkezni. A hozzá intézett interpelláció
két kérdést foglal magában: egyik az, szándé-
kozik-e az országot ért kalamitások, pénz- és
hitelválság, stb. orvoslására intézkedéseket in-
dítványozni a törvényhozás előtt? Erre a kö-
vetkezőket óhajtaná válaszolni: hazánk föld-
művelő ország lévén, ha bő terméstünk van,
lendületet nyer az ipar és kereskedelem is;
míg ha elemi csapások érnek, megszőkülnek a
pénzforrások is s a tavalyihoz hasonló hitel-
s pénzválságok támadhatnak. Ily válságok még
a legvirágzóbb anyagi viszonyok közt élő né-
peknél is fordulnak elő. Mig külkereskedésünk
nem volt kifejlődve, nem igen érinthettek azok
bennünket, de a változott viszonyok közt főleg
a bécsi válságnak ránk is ki kelle terjeszteni
hatását. — E bajok szükségképen csökkenték
a vállalkozási szellemet, pangásnak indíták a
kereskedelmet s megrágták a pénzt; de az
interpelláló szerinte mégis igen fekete színben
festé a helyzetet; igaz, hogy a jövő bizonyta-

ajn, s vérmes reményeink, fájdalom, nem lehetnek, de ennek dacára sincs okunk kétségbeesni. Kijelentem, hogy nem terjeszthet a törvényhozás elé oly intézkedéseket, melyek a bajok közvetlen s rögtön megszüntetését eredményezhetnék. Egy állam sincs azon helyzetben, hogy ily csapásokat rögtön megszüntethetne; legföljebb enyhíthetik azokat oly államok, melyeknek háztartása rendben van; s kalamitáinknak egyik legsúlyosbja bizonyára az, hogy mi e segínyt sem vagyunk képesek nyújtani. Bajaink csak közvetett, több évekre terjedő törvényhozási intézkedések segíthetnek.

A hozzá intézett másik kérdés az, hogy szándékozik-e a törvényhozás elé javaslatot terjeszteni egy önálló magyar jegybank felállítására? Erre nézve egész nyíltsággal óhajtanom válaszolni, hogy szívesen megtenném ugyan ezt annak idején, de ma nem teheti a biztos siker kilátásával. Elismeri a jegybankoknak igen jótékony hatását, de nagyon túlzottnak találja azon fölfogást, mely a jegybanktól várja minden bajaink orvoslását. — Bécsben épen a nemzeti bank szomszédságában ütött ki a hitelkriszís; természetesen találja az ezen ügyre nézve országoszte nyilvánuló érdekeltiséget, mely oda irányul, hogy a nemzet joga e téren is érvényesíthető; de a jegybank csak úgy működhetik sikerrel, ha bizonyos alapra fektetve, jól rendezetten állítatik föl. Nem jogi kérdések akadályozzák rögtön felállítását, hanem gyakorlati nehézségek. — Nem is említi ezek közt az eddigi szoros összeköttetést a lajhántulakkal, a melyet egyszerű fölbontani veszélyek nélkül alig lehetne; a valuta rendezése azonban az, a minek meg kell előznie e kérdés megoldását, mert kényesforgalommal kezdeni meg a bank felállítását, valóban igen téves eljárás lenne, 1872-ben, midőn e kérdés a házban tárgyalatott, jobbaknak hittük anyagi viszonyainkat, hitelünk a külföld előtt csaknem érintetlen volt, s államháztartásunk rendezetlenségét nem ismertük eléggé; most minden másként van; most a szükséges eszközöket épen nem, vagy rendkívül drágán tudnók megszerezni. Figyelmeztet a háznak 1872-ki határozatára; ez alapon folytatja a magyar s a lajhántuli ministerium a tárgyalásokat, s jöttek is már több megállapodásra, de végeredményhez még nem juthattak. A ház meggyőződése szerint nem kívánhatja a még befejezetlen tárgyalások részleteinek nyilvánosságra hozatalát. A ministeriumnak komoly szándéka van a bankkérdést megoldani s hiszi is, hogy ez soká nem késhetik. Akkor majd a ház elé kerülnek az összes tárgyalások, s ítélet a ház azok fölött. Kéri az értekezletet, vegye e választ tudomásul.

Az értekezlet általános helyesléssel fogadta e választ, melyet a minister másnap a képviselőházban mondott el — hol az szintén tudomásul vétetett.

A földadó-szabályozás.

Köztudomású dolog, hogy hazánkban a földadó képezi a legnevezetesebb adóforrást. Az sem ismeretlen, különösen a földbírtokos osztály előtt, hogy a tényleg fennálló földadópórosz, elavult. Rosz, mert oly időben (1840—1854) készült, midőn sem maga a földbírtokos osztály nem támogathatá kellőleg e nagy mű kivételét, sem az akkori kormány nem volt abban a helyzetben, hogy oly egyéneket nyerhetett volna meg kellő számban a munkálatok kivételére, kik legalább az akkori viszonyoknak megfelelőleg kívánatos eredményeket tudtak volna felmutatni.

Az ötvenes évek elejének gazdasági viszonyai nem is voltak olyanok, hogy akkor hosszú időkre szóló jó kataszteri munkálatot lehetett volna létrehozni, még a nemzet adóadó közreműködése és kitűnő hivatalnokok al-

kalmazása mellett is. A földbírtok azon évben kezdett kibonyolódni az ösiseségi és jobbágyi kötelekkel bíncseiből, közlekedési hálózatunk még hiányzott; a következő két évtized folyamán tehát, mely alatt a birtoklasi és gazdasági, valamint a forgalmi viszonyok átalakultak; lassan-lassan elavult a kataszteri munkálatokban még az a kis jó is, a mit oly időben oly egyének létrehozni tudtak.

Ismételjük, földadónk rendezése a közeljövőnek egyik elődázatlan feladatát képezi.

Ámde mindön e rendezést már a közeljövőben szükségesnek véljük: öszintén megvalljuk, ezzel még nem akartuk azt mondani, hogy fogjunk hát a mánkához azon az alapon, mint a minököt a képviselőház, vagy akár a förendiház törvényjavaslata magáévá tett.

Véleményünk szerint sem a képviselőház, sem a förendiház javaslata nem olyan, mely a mai viszonyok mellett szerencsésen kivihető lenne.

Mindkét javaslataknak van egy közös ros, és közös jó oldala.

Jó oldala e törvényjavaslataknak az, hogy az egyes birtokok térfogatának constatalására: az országban immár meglevő minden hasznavehető mérési adat alkalmazását megengedi, tehát nem várja be a talán soha be nem fejezhető állandó kataszteri méréseket. S ez valóban nem is szükséges, mert a részletes kataszteri felmérések, a tagosítások, birtokrendezések és osztozkodások alkalmával készült térképek, már most is szolgáltatnak egy támpontot, hogy a célznak megfelelően kellőleg ki fog deríthetni kiki birtokának térfogata.

Rosz oldala e törvényjavaslataknak az, hogy a föld jövedelmének meghatározására oly utat és módot jelölnek ki, mely mellett öt év kivántatik, míg alaposan ki lehet vetni az új alapokon az adót.

A képviselőház törvényjavaslata értelmében mindenek előtt minden járásra nézve tiszta jövedelmi fokozat határozatik meg minden egyes mivélési ágat illetőleg; vagyis kijelöltek minden egyes mivélési ág minden minőségű osztályára egy vagy több mintatér. Erre az előzetes munkálatra mintegy két évi idő és három millió forintnyi költség kivántatik. És e drága időn és pénzért még csak annyit fogunk megtudni, hogy mely földek vehetők egyik vagy másik mivélési ágban a többi mintaképpül a jövedelem meghatározásánál s mennyi azoknak évi jövedelme?

Azutan következik a földrészeleteknek a munkaberek szerinti osztályozása, a mi úgy van berendezve, hogy költséges is legyen, ros is legyen.

Nem az érdeklött községi birtokosok maguk végzik a földek osztályozását, hanem végzik azt a járásbizottság küldöttjei és a becslobiztos. Egy ily küldöttségre esni fog középszámítás szerint 7—8 négyeszer mérföldnyi terület osztályozása, mintegy 15 körszög határában. El lehet hát képzelni, hogy a helyi viszonyokkal jó részt ismeretlen küldöttek, a becslobiztos, egy év alatt meglesznek készen az osztályozással, különösen oly vidéken, a hol a földbirtok erősen megoszlik.

A förendiház nagyrészt magáévá tette a képviselőház törvényjavaslatainak azt a részét, mely a tiszta jövedelmi fokozat készítésére vonatkozik, de az osztályozására nézve új és a képviselőháznál lehetőleg még rosabb eljárás módot hozott javaslata.

A förendiház törvényjavaslata értelmében háromféle osztályozás van. Először osztályozza azon földeket, melyeknek mivélési ága 1853 óta változott. Azutan osztályozzák valamennyi földet dülönként a jövedelmi fokozatokra nézve. Végül a jövedelmi becslés elleni felszólalások alkalmával ismét elkezdik javítani az először és másodsor is megkezdett, de mindkét esetben csak töredékesen s felületesen eszközölt osztályozást.

Mi sem a képviselőház, sem a förendiház által kitűzött irányt nem tartjuk helyesnek.

Nézetünk szerint a földadó gyökeres szabályozásának ideje még nem jött meg.

A magyar mezőgazdasági viszonyok még nem szilárdultak meg, a termelési rayonok még nem kerekedtek ki, a forgalom még nem vált tartós medret és biztos irányt magának, sem a napszám, sem a művelési költség nem bír még a rendszeresség jellegével.

Ily körülmények között elhibázott lépésnek tartanók már most lerakni az alapokat, melyen 20—25 évig adózni fog a magyar földbirtok.

A gyökeres s ennélfogva hosszú időt igénylő és sok pénzbe kerülő földadó-szabályozást 5—10 év múlva lesz csak még érdemes megkezdeni.

Addig érjünk be a feltűnő hiányoknak kigazdításával. A mi a térfogati adatokat illeti, azokra nézve, mint már érintettük, jó utat követ mindkét törvényjavaslata.

A jövedelemben mutatkozó feltűnő aránytalanságok pedig el lesznek kerülhetők: 1) ha azon földek, melyeknek a lefolyt két évtized alatt művelési ága változott, a tényleges állapot szerint osztályoztatnak; 2) ha oly vidékeken, a hol a földek jövedelme aránytalanul magas vagy alacsony, az adótelek a többi vidékek adózási viszonyaihoz arányosítatnak. Ennek kivételére nem leend szükséges 15000 főből álló becslobiztos hadsereg. A megyék választanak néhány a megye gazdasági viszonyait ismerő egyént, a ministerium adhat melléjük ugyanoly számú bizalmas férfit s egy elnököt s e commissio még az ősszel, s legkésőbb a télen készen lehet a földadó ideiglenes rectificációjával.

Ez egyszerű eljárás mellett viszonyaink között sokkal jobb eredményeket lehetend felmutatni, mint törvényhozáink száz és száz bizottságának működése mellett. A sok és komplikált szervezeti bizottság bábeli zavara sehoh a világon, nálunk pedig, hol a böbeszédűség napirenden van, annyival kevésbé fog gyors és jó munkálatot létrehozni.

Tanulmányok a börtönügy terén.

(Börtön-iskola és erkölcsi tanítás.)

Valamint a test épen tartására a lelki rugékonyság ápolására, szóval: az anyagi és erkölcsi sülyedés megakadályozására a czélszerűen, szakértelemmel berendezett munka-termek elkerülhetetlenek a börtönökönél: úgy a lelki nevelés, fokozatos javítási rendszer egyik első emeltyje a tanítás és oktatás.

Azonban bármily javító legyen is azon hatás, melyet a jól és czélserűen elrendezett munka a rabokra gyakorol, s bár a társaság, mely hallgatás vagy magány által a gonstevőt rabtársainak megroton társaságától elkülönzé, s azt munkára oktatá, mindent tett, mi még nagyobb megromlásának elkerülésére töle függött, s igen sokat arra, hogy annak erkölcsi emelkedése valószínűvé váljék: mégis csatlakozik, ki azt véli, hogy mindezen módok mellett is célszerű, a mennyire ez t. i. morális megjavulás lenne, más segedelem nélkül el fogja érni.

A rabnak morális megjavulását magányos elzárás, munka s hallgatás még nem eszközölheti; a társaság büntethet, visszajeztethet a rosztól, meggátolhatja a gonoszok egymásközti megromlását: de jobbitani csak a vallás feladata!

Nem azon hideg formákból álló vallásoságot értem én, mely a szavakkal megelégszik s ha a rabok számára kápolnát épített, melybe a rabokon kívül senki nem jár, s lelkipásztorot fizet, kit mindenki lenéz: már azt gondolja, hogy kötelességének eleget tett.

Hogy a viláosság óhajtott áldást áras-

szon, szükséges, hogy emberszerető tettekre buzdítson, hogy a kiengesztelt társaságot megbocsátani tanítsa, s egyet könyörületessegre azok iránt, kiknél jobb talán, de bizonyára boldogabb is. Csak ha a büntető társaság mellett egy másik áll, mely a sülyedt szerencsétlent magához fölemelni igyekszik, csak ha a rendes tölmörczi kormányt egyes polgárok segítik, részint a lelkipásztori felváltva s vizsgatással közelítve s rabokhoz, részint oktatva őket, vagy kiszabadulásuk után jövő jöletükről gondoskodva: csak akkor remélhetni mindezen institúciók sikerét. Addig bármiképp iparkodjék a lelkipásztor s tanító, bármily jól rendeltesse el a vasárnapi iskola, bármennyi szentírás osztassék ki a rabok között, hihetőleg haszlatlan fardatunk. Csak a ki jó emberekkel társalkodva, magán érzi a felebarátai szeretet áldásait, csak az fog igazán ragaszkodni vallásához, mely az erényeket tanítja.

Az eddigi eljárás, mely szerint a rabok egyedül csak különböző hitfelekezeti lelkészekből nyert vallási szertartásokban és hitoktatásban részesültek, nem mutatkozott egészen czélra vezetőnek, egyrészt talán a működő lelkészek kellő hivatást nekülöző s buzgalom nélküli lanyha eljárása miatt, mely csakis isteni tisztelet tartására szoritkozott, másrészt pedig a korlátolt működési tér szűke folytán, mely a társadalomtól a börtön falai közé izolált egyén erkölcsi világának felderítésére elegendő időt nem vehetett magának.

Nézetem szerint a pusztán vallási külső ceremóniák nem képesek a zárt kedélyt nyílttá és töredelmessé tenni, nincs terök — hitoktató lelkészeknek a tanácstalan egyének bizalmát és rokonszenvét megnyerni s maguknak felölök tájékozást szerezve a bünbánat és töredelmesség útját elkészíteni. Ragaszkodás és bizalom nélkül, melynek kinyerésére azonban hivatás szükséges: mindez lehetetlen.

Alapos siker elérhetésére elkerülhetetlen azért a börtönökönél első sorban a börtöniskolák rendszeres felállítására és azok folytonos működésben tartása.

Nélküölözük ugyan erre a segítségkötözöket, mert a börtönháztartási költségkímálásban van ugyan rovatban a hitoktató lelkészek számára bizonyos évi jutalomdíj megállapítva, a tanításra azonban még eddig az igazságügyi ministerium budgetjében ily czélra összeg felvéve nincs, s ha épen volt is, az inkább csak az országos fegyházakra érhető.

Hanem a mi hiányzik az igazságügyi budgetben, az megtalálható a közköztudott minister ressortjában, és ez a felnöttek oktatására fejenként 4 frtban megállapított díj, mely összegért úgy hiszem, mindenütt lesznek található, tanítók, kik önfeláldozással ugyan, de mégis némi jutalomdíj fejében is hajlandók lennének a rabok iskoláztatását felvállalni.*)

A rabiskolák felállítására ily irány mellett tehát nem valami sisyphusi munka, s utánalátással és buzgalommal a siker el is érhető.

Szükséges azonban gyakorlatilag eljárni az iskolák felállítására körül is; legyen az kellő-

*) E sorok irójának a rabiskola felállítására nagy ösztönt adott azon körülmény, hogy a rabok egy része a falra szegezett naptárakról társai oktatása által megtanult olvasni s volt olyan önmegtagadó is a szerencsétlenek közt, ki képes volt hetenkint huszáröt óraadani tanítójának oktatási díj fejében.

Ennek következtése lett, hogy a rabiskola felszereltetett s két vállalkozó néptanító: Jelenyky Ferenc és Scheffer Alajos önfeláldozó működése mellett már az első felévben negyven rab nyert oktatást, s a megtörtént nyilvános vizsga tanúsága szerint, melyről a királyi tanfelügyelőtől bizonyítvány is nyerettet várakozást felülmúló sikerrel; jelenleg pedig a fentebb nevezett két tanító eltávazása után Derzsis Rudolf népközlési tanár szakértelmese vezetése alatt állanak a rabiskolák, ki széles ismereteit kitűnő bánásmóddal pártva, önfeláldozólag ingyen tanítja a szerencsétlen rabokat, a legbiztosabb sikerrel és eredménnyel.

TÁRCZA

Torontali titkok.

(Folytatás.)

Végre a szenvedések közepette annyira elgyengültem, hogy lefekvém, — de ismét felkeltem s az ablakhoz léptem, hogy azt felnyissam.

Az est felséges volt, az ég boltozata a csillagok ezreitől volt átvilágítva, a lég fűszerillatot lehellő, minden, de minden szép és boldog volt, csak én szenvedtem, én voltam boldogtalan.

Azt hittem, hogy a természet csendje az éj, a mint azt körülöfolyó nyugalom, lelkemben is nyugalmat fog szülni. Hasztalan volt minden, előttem fekvék a park, hol egész nap andalgánk... hiszen lábaim nyomdokát a homokban tisztán láthatam, láthatam a helyet, a hol mellettem ült; rohanva mint örült hagytam oda szobámat.

A kastély egész homlokzatán csak két ablakból derengett még világ, — az ő szobája volt; egy fához döltem, szememet a függönyökre szögezve.

Mi az! — egy árny lebbene el a kárpiton. Tehát ő még nem fektűt le. Virraszt ő is talán mint én, a szerelem gondolatától emésztetve. Oh asszonyom, asszonyom! szemelmem határtalan!

Mozdulatlanul állottam egy pillanatig, mint a ki hallgatódzni szokott. Szent Isten! a szobában hirtelen egy más árny is tűnik fel az övé mellett, a fők érinték egymást, — a világ kialudt; én majd elszédülék, lélekzetem maradozni kezdett.

Az egész látványt álomnak hívém...

Kinosan meredek szemem a kárpitok sötét redőibe, de át nem láthatának azokon.

Egyetlenegy eszköz volt csak számomra, hogy kétségeim éjjelibe világot hozhassak. A korányló napot kelle elvárnom, azaz a nő szobájába vezető folyosón kelle virrasztanom, hogy lássam, ki hagyja azt majdan el. Nem tudom, hogy meddig várakoztam; kétségbeesés és öröm nem számlálják a perczeket! Mint fehér szallag kezdte már a keleti láthatáron világítani a hajnal, midőn az ajtó megnyílt, a nő hangját hallám, s jól lehet halkan beszélt, tisztán értemem is meg e szavakat:

„Isten veled kedvesem! Adieu holnapig! Ezután az ajtó ismét bezáródik, s egy férfialak suhant el mellettem, most sem foghatom meg, hogy mint lehetett az, hogy az illető szivem hangos dobogását nem hallotta. Oh mint szerettem e nőt! éltem véglehelletét, vérem minden csepjét, sőt egész lelkemet örömmel áldoztam volna fel, s e nő boldogtalaná tön e világon — kárhozottá a másikon, úgy van, ha meghalok is, csak ő lehet véggondolatom..."

Szobamba mentem vissza, földre vetém magam, bosszúeszközökre gondoltam, s az alvilágot hívám segítségül.

Kérelmemet úgy látszott meghallgatta a pokol. Egy tervet fogadtam el, melyben tökéletesen megnyugodtam.

Reggelizni a terembe mentem, hol a házindó épen tükör előtt hajfűrtjeit igazította. Háta meggett állottam meg, s ő a tükörben megpillantá arczom, igen halvány lehettem, mert igen megjédt tőlem.

— Az Istenért mi baja önnek, kérdem.

— Semmi különös, nagysád, rosszul aludtam.

— S mi zavaró nyugalmát, ha szabad kérdenem.

— Az este, a mint kegyedtől távoztam, levelet kaptam, X.-be kell mennem.

— Hosszú időre?

— Egy napra!

— Egy nap hamar elmulik.

— Lehet hosszú mint egy év, és rövid mint egy óra!

— S melyik osztályba helyezi ön a tegnapi?

— A boldogok közé, nagysád! olyan csak egyszer virrad az életben, mert a teltől elérve, magasbra nem szállhat az üdv, azonül esnie kell. A régiek e végpontra jutván, valami nagybecsű drágaságot vetének a tengerbe, a gonosz szellemeket ekkép tovaüzendék. — Azt tartom, nekem is ilyesmibe kellett volna tegnap folyamodnom.

— Ön oly gyermekes! szóla s karomat véve az étterembe vezetett.

Barátomat keresték szemem, de ő már mint hallám, vadászaton volt. Rendszabályai oly jól valának intézne, hogy Bismarknak is dicséretére válhattak volna.

Reggeli után felkérém a háziasszonyt, hogy jegyeznék fel műkereskedője nevét s lakását, mivel néhány románczot szeretnék nála vásárolni. Egy darabka papirt vett elő, rá írta a kívánt utasítást s kezembe adá.

Csak ez volt, a mit kívántam!

Nyergelteték. A pokoli nő az erkélyen állott, a mint ellovaglék; mig szemével beérhetett, csak lépteltem, de a mint az út kanyarodni kezdett, száguldva rohantam előre s két óra alatt hat órai utat tetvék.

Mihelyt X.-be érkeztem, barátom lakására sieték s szolgálja után tudakozódtam, ki megjelent, s bezárva magunk után az ajtót, mondam:

— János! van-e kedved 100 aranyra szert tenni?

— A legnagyobb készséggel, uram.

— Ha nem csalódom, te a pénzt igen szereted!

— Ez a gyengém, nem lagadom.

— Figyeld! A kapott jegyezetet kivettem zsebemből, s az inas elébe tartám.

— Urad e kéztől leveleket vesz, nemde?

— Úgy van uram!

— Hová szokta azokat tenni?

— Ama kis szekrénybe.

— E leveleket mind birnom kell! Im,

ötven arany felpénzül; ha a leveleket kezembe szolgáltatod, megkapod a többi.

— Hol találok önt?

— Lakásomon.

Egy óra múlva megjelent János egy csomó levelel kezében.

Összehasonlítam az írást, s egy kéztől származottnak lelém őket; oda adám pénzt s ő távozóék.

Ezután bezárkóztam. Akkor anyákat adtam a levelekért, most vérem adnám oda, ha nem irattak volna.

Barátom két év óta kedvese volt e nőnek; már mint leány ismeré őt. A hogy a nő férjhez ment, ő utazni ment. Ez idő óta a bemutatási nehézségek miatt, nem jöhétének össze.

De a mint említém az erdőben, midőn e családdal találkoztam, hol e nő és barátom személyemet választák palástul s nekem kelle kedvesét karjaiba vezetnem.

Mind azon nyajas kedveskedés, maga azon gyengédség, melyet e nő irántam mutatott, csak arra szolgált, hogy férje gyanuját tévútra vezesse, ki neje nyilatkozata óta reám többé féltékeny nem lehetett.

A cselszövény példás volt és én oly együgyű, oly balga.

De most reám került a sor. A következő levelet irtam e nőnek:

(Folytatása következik.)

leg föls
és küls
Eg
egy ír
és tinta
szükség
tábla, A
F
kezik, A
ságra e
lázado
időre el
czélhoz
rel nem
Toy
az iskolá
Els
sem rés
pedig a
részesül
A:
számolás
isme, an
nevezete
népies r
Az
lépeső a
ugyan

Folyó szám

1
2
3
4
5
6
A
M

Folyó szám

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11

Azonc

A y
kor legb
társadal
fenn az
den vesz

leg felszerelve, de nélkülözön minden luxust és külsőségi látszatot.

Egy világos és tágas szobában számológép, egy íróasztal, palakötő, irószekrény, kréta és tinta elkerülhetetlen iskolai szerelvények: szükséges továbbá néhány olvasókönyv, falitábla, A-B-C és végre Magyarország térképe.

Felszerelés után rabok osztályozása következik, és pedig úgy, hogy a leghosszabb fogásra elítéltek közül válogattatnak ki az iskolázandó egyének: három hónapnál rövidebb időre elítéltek beosztása az iskolai tanításra czélhoz nem vezető, mert ily időn belül sikerrel nem lehet felöltöttet oktatni.

Továbbá szükséges még osztályozása is az iskolázandó raboknak, és pedig két osztályban.

Első osztályba jönnek, kik még elemeiben sem részesültek az iskolázatásnak; másodikba pedig azok sorozhatók, a kik már valamikor részesültek iskolázatásban.

Az oktatás szorítokzik olvasás-, írás- és számolásra. Továbbá a falitáblán a helyisme, annak történelmi, földrajzi és gazdasági nevezetessége, szóval: a realis elemi tanítás népies része cultiválandó.

Az iskolázatás csak egyik előkészítő lépés az erkölcsi oktatásra, s egymás nélkül ugyan fönnállhatnak; de gyakorlati fényes

eredmény csakis a kettőnek egyesítésével érhető el.

A legfőbb és legalaposabb javítási rendszer oktatás által érhető el. Az irány helyes föltalálásához szükséges azonban tudni az illető tanítónak, vagy lelkésznek a következőket:

1. Mily büntettek fordulnak elő a törvényszék területén leggyakrabban?

2. A törvényszéki terület mely vidéke az, hol a legtöbb bűneset fordul elő?

3. Melyik élet-korban követtetik el a legtöbb bűntett?

4. Melyik bűntett mutat fel legtöbb visszacsésést?

5. A társadalom melyik része az, mely leginkább esik bűnbe?

6. Micsoda indokok azok, melyek büntetetre csábítják az egyéneket, vagy ösztönzik? Hetykeség, bosszúállás, nyomor vagy rossz szokás?

7. A tördelmesség és nyílt önvalomásoknak, melyek legfőbb akadályai? Álszemérem? Dacz? hazugság?

8. Mily irányban kell hatni a bűnösökre, hogy lelki érzékenységek felidéztessek? a szabad élet jótéteményei? családi kötelek? szegény feltüntetése? becsületézésre való hatás?

E kérdések megfajtése mellett az erkölcsi oktatást vezető tudván magát tájékoztatni, a börtön lakói között előadásait ezek szerint iránynyozhatja.

Egy nap a tördelmesség hasznáról tart beszédet s illusztrálja elbeszélését egy kis népies történettel, mely az életből véve, képes a zárt kedélyek kerges szívére hatni; másnap a hazugság ártalmait sorolja elő és illusztrálja ismét életképekkel azok káros voltát; majd a szabadság édes és pótolhatatlan érzeteit tárja föl hallgatói előtt, s annak megbecsülhetetlen hasznát fejtegeti; nemkülönben vigaszt nyújt a jövőben arra nézve, hogy a büntetés kiállása után a javulás elhatározásával új életet kezdhet a bűnhődő.

Ott van még a személy- és vagyon-biztonság szélesterü témája; erről napokig lehet beszélni, és számtalan igaz történettel illusztrálni és végre a polgári és egyéni becsület fogalmának fejtegetésével bezárhatja tanítását, melynek számtalan ágát felemlíteni itt a tér szűke nem engedi.

Mily egyszerű tér nyílik itt a magokban hivatást érző egyének előtt arra, hogy a legnagyobb szolgálatokat tegyék az emberiségnek! és mégis mily kevés egyén hozza ez áldozatot a közjóért, és mily kevés gond van fordítva a javítás módjára!

Lelkészek és tanítók ügyetlen és káros politikai üzelmek helyett inkább e térre fordítanak figyelmüket, itt versenyzének hazafiasságuk kitüntetésével, itt lenne terök értelmességüket, ügyességüket és áldozatkészségüket feltüntetni, és e cél az, mely öntudatluknak legtöbb megnyugvását adhatná is.

Vigyazni kell azonban a börtön-kezelőnek, hogy az erkölcsi előadásokra ne kényszerítve szorítottassanak a rabok, és hogy azok ne felette gyakran, de folytonosan emlékeztetve legyenek tartassanak.

Mert már a dologház a nap 24 órájából legkevesebb 10 órát elfoglalván, a hetenkénti háromszori iskolai óra szinte teherként nehezedik a fogolyra; ha most még hozzá az erkölcsi oktató is gyakran jönne, némi unott zsiabdást idézne elő a rabok között.

Az erkölcsi oktatás idejének várvavárnak kell lenni, úgy, hogy azután óhajtozzanak az illetők, miért is legfeljebb hetenként két órai tanítás nézetem szerint teljesen elegendő.

Van azonban tere a feladatában buzgalommal működő egyének még a vizsgálati foglyok között is, kiket egymástól elkülönítve, elő lehet vezetelni felügyelet mellett és a kik közt szinte nagy szükség van úgy a lelki vigaszra, mint a tördelmesség útjának egyengetésére.

Torontálmegye házipénztárának 1873-ik évi zárszámadása.

Bevétel:

Folyó szám	Főkönyv		Költségvetésben engedélyezett fedezeti összegek	Pénztári						Pénztári lerovás s az engedélyezett összegek közötti különbözet	A különbözet felderítése		
	rovat	pont		szabvány		lerovás		hátralék					
				ft.	kr.	ft.	kr.	ft.	kr.			ft.	kr.
1	XII.	1	Pénztári maradvány az 1872-ik évről	—	—	735 40 1/3	735 40 1/3	—	—	—	—	735 40 1/3	
2	XII.	1	Az állampénztárból nyert javadalmazás	142352	—	142352	—	142352	—	—	—	—	
3	XII.	1	A nm. m. kir. belügyministerium által a várnagyi lak átadomítására engedélyezett összeg a helybeli magyar királyi adóhivatalnál felvétellett	—	—	794 19	794 19	—	—	—	—	794 19	
4	XII.	1	A nm. m. kir. belügyministerium által a határörvidéknek a megyéhez lett bekebelezése folytán betöltött tisztii állomások 1873. évi december havi javadalmazására felvétellett	—	—	333 33	333 33	—	—	—	—	333 33	
5	XII.	1	A nm. m. kir. belügyministerium által a határörvidéknek a megyéhez lett bekebelezése folytán szükségessé vált fordítási költség fedezésére felvétellett	—	—	300	—	300	—	—	—	300	
6	XII.	6-8	Utazási előlegek megtérítéséből	—	—	92 48	92 48	—	—	—	—	92 48	
			Főösszeg	142352	—	144607 40 1/3	144607 40 1/3	—	—	—	—	2255 40 1/3	
			A bevételi főösszegekből levonva a kiadásoknak összegét	—	—	—	—	143927 71 1/3	—	—	—	—	
			Mutatkozik 1873-ik év végével pénztári maradványul	—	—	—	—	679 69	—	—	—	—	

Kiadás:

Folyó szám	Főkönyv		Költségvetésben engedélyezett	Pénztárilag elszámolt	Az engedélyezett és elszámolt összegek közötti különbözet				A tulkiadások indokolása	
	rovat	pont			több		kevesebb			
					ft.	kr.	ft.	kr.		
1	I.	1	Tisztviselők rendes fizetéseire és uti átalányaira	75300	—	72153 93 1/2	—	—	3146 06 1/2	<p>ad 6-ik folyó számhoz. A határörvidéki részek bekebelezése folytán emelkedett szükség által okoztatott.</p> <p>ad 8-ik folyó számhoz. Ezen kiadási többlet indokolását abban találja, hogy</p> <p>1) a várnagyi laknak átalakítása 365 ft. 54 krral többre került mint arra engedélyezve volt;</p> <p>2) a nagy terem padolozata, karzata és külső erkélyének ujítására és javítására 766 ft. 67 kr. adatott ki, a többi 1933 ft. 86 kr. pedig az alispáni lak helyreállítására és a megyei székhez elkerülhetlen kijavítására fordítottat.</p> <p>ad 9-ik folyó számhoz. A mérnöki műszerek engedélyezett beszerzése csak az évi számadás bezárása után eszközöltetvén, az itt kimutatott kevesebbet ez okból ered.</p> <p>ad 10-ik folyó számhoz. Az 1871-ik évben a rabok számára szállított gyógyszerekért Kellner József gyógyszerész 235 ft. 11 krnyi követelése csak ez idén fizetett ki, a kimutatott többlet ebben leli fedezetét.</p>
2	II.	—	Ezeknek mellékjáruléka	—	—	—	—	—	—	
3	III.	1	Közbiztonsági személyzet fizetéseire és cseledek béreire	37876	—	35619 91 1/2	—	—	2256	
4	IV.	1-6	Ezeknek mellékjáruléka	17000	—	16210 05	—	—	789 95	
5	V.	—	Hivatali helyiségek bérletére	—	—	—	—	—	—	
6	VI.	1-43	Irodai szükségletekre	6394	—	6668 12 1/2	274 12 1/2	—	—	
7	VII.	1-6	Uti költség és napidijakra	1000	—	857 66	—	—	142 34	
8	VIII.	1-42	Megyei épületek fentartására	2428	—	5494 07	3066 07	—	—	
9	IX.	1-13	Egyéb rendszeresített kiadásokra	1554	—	247 98	—	—	1306 02	
10	X.	1-22	Előre nem látott költségekre	800	—	814 23	14 23	—	—	
11	XI.	1	Tisztii fizetések s szegődvényesek béreiből 1872-ik évben levont 7% visszatérítésére	—	—	5861 75	5861 75	—	—	
			Főösszeg	142352	—	143927 71 1/3	9216 17 1/2	—	—	

Kelt Nagy-Becskereken, 1874-ik évi február 18-án.

Loga Traján,
megyei főszámvé.

Botka Lajos,
főpénztárnok.

Azonos-e az erkölcs a vallással?

Philosophiai értekezés: V. M.-től.
A vallás és ebből kifolyó erkölcs mindenkor legbiztosabb alapját képezi az állam és társadalom minden intéstitójának. Ez tartotta fenn az államot, ez kölcsönözött neki erőt minden veszély közepe, s lét-érdekeit ez bizto-

sította legjobban. A történelem vezérfáklya világá mellett látjuk: hogy az ó-kornemzeteinek minden törvényhozója N. Pompilius, Lycurgus, Solon, Konfucius, erre alapíták az általuk emelendő társadalmi épületnek jövendőjét. Az erkölcs tartja fenn a társadalmat; az erkölcs a valláson nyugszik; a vallás szentesíti a törvé-

nyeket azoknak fensőbb tekintélyt kölcsönöz. Ha a vallásos erkölcs tisztelben állott: virágzott az állam; de ha a vallás elfajult, az erkölcs is elromlott s így bukkott a társadalom minden anyagi hatalma mellett. Helyesen gyízi meg egy francia író Villemain fölötti értekezésében: „Róma óriási hatalma, a meghódolt

világ és tekintély egy kézben központosult, és despotismus állott be; ha értelmi vagy erkölcsi érdek mozgatta volna az embereket: úgy a despotismus nem következett be, evel egyszersmind a romlás is elmaradt volna.“ Tehát az erkölcsi érdek rugója által mozgásba hozott társadalmi viszony a nagy állam buká-

sát megakadályozta volna. Hol nincs fogékony-
ság az erkölcsi érdekek eszmék irányában:
ott beáll a stagnatio, mint élő organismusban
beáll a feloszlás, ha a lélek, ez isteni lehelet
szikrája utoljára fellobban, hogy végkép el-
aludjék.

A társadalomnak soha sem volt nagyobb
szüksége ezen államfenntartó erőre mint éppen
jelenleg, és csak a felület gondolkodási
módnak, a divatos eszmék utáni kapkodási
kórának, a mult minden tetteit ócsárolni hajlandó
viszketegségnek tulajdoníthatni: hogy találko-
znak, kik a vallástól elkülönült erkölcsösséget
mint az állam elengedhetes fenntartó alapját, a
vallást kizárva, hangoztatni szeretnék.

A jelenleg uralkodó eszmék nagy zavara
elősegíti ezen irányzatot. Sokan már alig gon-
dolkodnak saját fejükkel, hanem a hangadó
férfiak után indulnak. Az eszmék e zavara
tesz bennünket tönkre. A szavak elvesztették
jelentéseiket, s a fogalmak felcseréltek. Jen-
lentés nélküli szavakkal iparkodnak a higve-
lejtű embereket tévra csábítani.

Sehol sem oly veszedelmes az eszmék e
zavara, mint épen a vallási téren. Az objectiv
igazságok erejét könnyelmű szavakkal gyön-
gíteni és megsemmisíteni iparkodnak, mert így
a religio igazságot ellen kifejtett téves irány
az emberiség legszentebb érdekeit veszélyez-
teti és a társadalmi viszonyok decompositioját
leghamarabb segíti elő. Az egyház, mely ezen
igazságok letéteményese, folytonosan ostrom-
oltatik; pedig az egész emberiség érdekében
cselekszik, midőn ezek felett örködik, s az
egész emberiség halájjára teszi magát érde-
messé. Úgyannyira megtámadják az egyházat,
mintha inquisitio állana az ajtó előtt. Az egy-
ház pedig csak defensív állapotban van, ő fe-
nyegedtetik és ő támadtatik. „Guizot Med. 3 B.“

A féktelen szabadság: a gondolat teljes
szabadsága; az erkölcsösség vallás nélkül:
mind e tétel ma már követőkre talál. Legyen
még oly absurd valamelyi theoria, nem fog az
követőkben hiányt érezni.

Mindenki elveit érvényesíteni iparkodik.
Fantasticus gondolatait a társadalmi viszonyok-
kal experimentálni ma már mindenki érez ma-
gában hivatást. Minden korlátot lerombolni
szeretnének, hogy utoljára teljes szabadságban
felforgatva a fennálló társadalmi rendet, ön-
magukat emésszék fel.

A kicsinyes hűség, negélyző tudományos-
ság feltalálta azon megkülönböztetést: hogy
az erkölcsösség nem azonos a vallással, nem
folyománya ennek. S kik ezt még el sem akar-
ják hinni, azoknak csak számandó mosoly jut
osztályrészlül.

Ez új theoriával a társadalom minden
bajait meggyógyíthatni reménylik.

A történelem előttük egy bezárt könyv,
melyből semmit sem tanulnak. Pedig világosan
áll ott: hogy a minden társadalom lét-érdekeivel
ellenkező experimentatio, a társadalmi viszo-
nyok desorganisatiojával bűnhődött.

E felfogás nem a priori megállapított el-
veken, hanem a történelmi tényekből vont in-
ductio alapszik, mit a történelem minden
lapja a legfényesebben igazol.

A történelem az emberiségre nézve: ma-
gistra vitae. Hivatva van bennünket megtani-
tani: miképp itéljük meg az emberiség életének
tüneteit? Ez világosan bizonyítja: hogy az er-
köles nem volt soha elkülönítve a vallástól,
hanem mindig vele a legszorosabban összenőve.

S ha a mai korban nem volnának sokan,
kik a legparadoxonabb állításokat kész igazság
gyanánt elfogadják; kik regényből merítik
vallás-erkölcsi ismereteiket: úgy nem volna
szükség hosszadalmasan czafálni ezen felállított
új theoriát, hanem csupán óda utalni, hogy
forgassák a történelmet és pragmatic tanul-
mányozzák annak eseményeit, és látni fogják:
miserint az erkölcs mindig összefüggésben
volt a vallással, s a midőn a vallás hanyatlott,
s minden tiszteletből kivetkőzött: az erkölcs
szintén a legszánandóbb állapotba jutott.

(Folytatása következik.)

HIRHARANG.

* Nagy izgalomban tartja megyénk la-
kosságát azon körülmény, hogy a „Temesvári
orsovai“ pályaengedély-okmányában azon
kitétel foglaltatik, hogy a volt közlekedési mi-
nister által a Kikinda—pancsovai vasutnak, az
osztráktársulat részére való engedélyezése iránt
a képviselőház elé benyújtott javaslat az új
egyezménynek betérjesztésekor vissza fog vo-
natni. Tehát nem elég, hogy vasutunkat enge-
délyezni nem akarják, de még a reménytől is
megfosztanak, hogy arra kilátásunk lehessen.
Mint halljuk, megyénk közönsége fel fogja hívni
képviselőinket, hogy nyilatkozzanak, mit szá-
málnak tenni a Kikinda—pancsovai vasutnak
kiepítése tárgyában. Mi részünkről szeretett
főispánunkba helyezzük bizalmunkat csupán,
kiről tudjuk, hogy a megye érdekében minden
fáradtságos közbenjárásra kész, hisszük, hogy
itt is meg fogja tenni a magáét.

* A mennyire lehagolta városunkat a
kikinda—pancsovai vasút nem engedélyezése,
ellenkezőleg nagy az öröm Temesvárt az
orsovai pálya engedélyezése miatt. — Ugyanis
a temesvári—orsovai vasút ügyében a városi
képviselőtestület mai közgyűlésén, Strasser Al-
bert indítványá folytán, egyhangulag elhatáro-
zattott: a magas kormányzat ez ügybeni eljá-
rásaért e város hatósága köszönetét kifejezni
és azt egy hálafelelirath Temesvár város kép-
viselője, Dr. Vargies I. úr vezetése alatt men-
esztendő küldöttség által kifejezteni, mely
küldöttségnek egyszersmind ama hivatása is
lenne, minden lehető módon megakadályozni
azon agitatiót, mely Budapesten a kormány
által engedélyezett temesvári—orsovai vasutivonal
ellen készül. Szörény- és Krassó-megyék ha-
tósági is felkérődnek e küldöttségben való
részvételre. Továbbá egy emlékirat kidolgozása
és nyomtatása határozottat, mely közlekedés
májdizon jelenségeket tüntet fel, melyek a
temesvári—orsovai vasuti vonal mielőbbi kitép-
ését szükségessé teszik, s ezen emlékirat az
ország képviselői közt haladéktalanul szétosz-
tandó. Ennek szerkesztésével Dr. Weisz Lajos
úr bízott meg. A küldöttség, mely minden
utiköltség megtérítéséről lemond, s melyhez e
város akármely polgára csatlakozhatik, követ-
kező képviselő urakból áll: Metz S., buziási
Eisenstädter Ign. S., Pavlovits M., Wimmer,
Strasser, Simonyi, Weisz Sándor, Tedeschi
János, Weisz Armin, Niamesny, Freyler, Pendl,
Kály, Pummer Agoston, Ádám és Tauber. —
(Torontálmegye szerencsétlen a javadalmak el-
vezetésében, mi tőlünk csak kívánnak, de adni
nem adnak semmit. Szerk.)

* Városunkban a tavaszi vásár holnap
veendő kezdetét, hogy kevés lesz a vevő, és
sok az eladó, azt előre is gondoljuk.

* A mult heti eső folytán vetéseink kissé
elevelebb színt mutatnak. Sokan vannak, kik
középtermést jósolnak. Adja isten, hogy igazuk
legyen.

* A buzának és kukoricának ára a mult
heti jótékony eső folytán jóval alább szállott.
* (Gyűjtések a magyarországi inségések
javára.) A svájci „Appenzeller Zeitung“ szer-
kesztősége a cholera által inségre jutottak ja-
vára 1480 darab francot aranyban gyűjtött, s
ezen összeget a svájci követség útján a bel-
ügyminister urnak rendelkezése alá beküldé.
Mi a hivatalos laphoz hozatik nyilvános-
ságra, hogy a belügyminister a mondott szer-
kesztőségnek követségi uton köszönetét nyil-
vánította.

* (Sikkasztás Nagy-Kikindán.) N.-Kikin-
dáról május 1-ről írják nekünk: Kengyelácz
Kristóf kerületi alkaptány hivatalos pénzek el-
sikkasztásának vádjá miatt hivatala viselétől
felfüggesztetett. A f. hó 1-én tartott kerületi
közgyűlésen a nagy többség, a kerület értel-
mes főjegyzőjét: Petrovits Milánt bízta meg,
ideiglenesen az alkaptányi teendővel.

* Az elleméri uradalomban több rész bir-
tok haszonbérbe kiadó. Értesítést e lapok szer-
kesztője szívesen ad.

* Budapest, május 8-án. József főherceg
nagyon szíven hordja a Margit-szigetnek min-
den tekintetben emelését. Mutatja azt azon
gondoskodása is, mely mondhatni mindennapi

sétája alkalmával a munkások, a kertész és
az ültetvények irányában nyer kifejezést. Szem-
tanui vagyunk többször, hogy a munkásokkal
beszédbe eszünk, utasítást ad nekik; olykor
maga ültetvények érdekesebb növényfajt vagy leg-
alább az ültetésnél jelen van. Gondosan örkö-
dik az ültetvények felett, minek bizonyossága
az, hogy mult kedden egy, az ültetvények közt
mászáló kutyát sajátkezűleg fogván el, azt
madzaggal egy közeli fához kötötte. — A nagy
számmal jelen volt vendégsereg tisztelettel s
mosolylyal nézte végig a főherczegnek ezen
minden nagyúri feszt nélkülöző gazdai tettét.

* A „Délmagyarországi régészeti és tör-
ténelmi társulat“ Temesvárt f. május 24-ki
közgyűlése ötletéből a gyárkúlvárosi gyárudvar
nagy termében 3 frnyi díj mellett társas ebéd
rendeztetik, melyben nem tag urak is részt
vehetnek. A társas ebédre való bejegyzések
már megkezdődtek. Mivel az ily módú érintke-
zések a társas élet kellemetességei közé tar-
toznak s az egymáshoz közeledés tényezőiül
szolgálnak, kívánatos, hogy a társas-ebédre
minél számosabban jelenjenek meg. Értesíté-
seink szerint a helybeli cs. k. katonai zenekar
van kiszemelve arra, hogy választékos zene-
darabjaival a résztvevőket fölvilanyozza.

* Szabadkán mint minket értesítenek a
magyarok nagyban pártolják az ott lévő szerb
színeszket. A társulat, kitűnő tehetségű ta-
gokkal rendelkezik, és az ismert tudomány
Hadzics Antal vezetése alatt áll. — Vasárnap
május 10-én kezd meg előadásait egy eredeti
drámával „Oblitics Milos“ Dr. Subotics Jánostól.
A mennyire alkalmunk volt repertoirejukat is
megtekinteni, találkozunk benne nem egy ma-
gyar és a világirodalom termékeivel. Az igaz-
gatónak nem kerulte ki figyelmét a magyar
közönség is, a mennyiben a társulat tulajdon
zeneje mellett felvonások közt a legszebb da-
rabokkal kedveskedendik. — A helybeli művelt
magyar közönség a testvéri szeretet szelét
adá az által, hogy számosan mint bérlők je-
lentkeztek. (Itt is van az ideje már, hogy szerb
testvéreinkkel igazi testvéri szeretetben éljünk.
Szerk.)

* Néha a hírlapok többet szoktak írni,
mint való; ugyanis Fehértemplom városának
kereskedelmi testülete a postai vevények ma-
gyar szövege ellen a ministeriumhoz fölterjesz-
tést tön. A dolgból eredhető téves vélemények
megelőzése végett hiteles értesítés alapján ki-
jelenthetjük, hogy a kereskedelmi testületnek
azon ülése, melyben a határozat hozott, mind-
össze csak hat tagból állt s így törvényesen
egybeállitva nem volt, a város kereskedelmi
tagjainak nagy többsége a határozatot magá-
énak nem ismeri s ez ellen a városi hatóság
is fölterjesztést tön.

* A „Vasárnapi Ujság“ május 10-ik száma
a következő tartalommal jelent meg: Serrano
(arczéppel). — Ó-angol ballada, ford. Csuk-
kási József. — A pénzcsinálás mestersége
(Barnum felolvasása). — Mozgó vaspálya (kép-
pel). — Az állatok harca. — A nemzetközi
kereskedelem s közlekedés. — Merész terv. —
Utazás a tenger alatt. (Regény, képpel illus-
trálva.) Az alföld fővárosa. — A magyar ifju-
ság a 30-as években. — A hétről. (Tárca).
— Irodalom és művészet, stb. — A „Vasár-
napi Ujság“ előfizetési ára évnegyedre 2 frt.

* Nemzetiségi képviselőkörökben hírlik,
hogy dr. Polit a képviselőház egyik legköze-
lebbi ülésében a határörvidéki képviselők ne-
vében egy határozati javaslatot szándékszik
beadni, mely azt indítványozza, hogy az or-
szággyűlés egy bizottságot küldjön ki a határ-
örvidék panaszainak s óhajainak kipuhatolására.
Ha ezeket a panaszokat és óhajokat még csak
most kell kipuhatolni, akkor azok valószínűleg
nem is léteznek, s nincs szükség ország-
gyűlési enquete-re. Biztosítjuk dr. Politot, hogy
határozati javaslata sokkal nagyobb pártolásban
részesülne a házban, ha a délmagyarországi
nemzetiségi izgatók vágyainak kipuhatolására
kére egy parlamenti bizottságot kiküldetni.

* (Hlyenek is történhetnek nálunk.) A
„Szentesi Lapok“ közelebbi száma a következő
botrányos esetet beszéli el: — „Egy régidőtől
fogva orvosilag elmebetegnek konstatált sze-

rencsétlen öreg ember házi kertjébe — mely-
nek jövedelme szolgált egyedül az ő és egész
családjá fenntartására — 1871. tavaszán a szom-
széd zsidónak 2 báránya a kerti veteményekre
bekapott s miután ott több ízben kárt tett, a
szerencsétlen elmebeteg kertjét ápolónője be-
fogta, s még aznap mint kárban talált jószágot
a városi rendőrkapitányi hivatalnak átadta. —
A zsidó a bárányt is marhának nézve, az el-
mebeteg férj ellen ugynevezett girás pórt in-
ditott, követelvén a bárányok befogatása nap-
jától kiadásukig naponként 12 frt 60 krt o. e.
A pórbé idézett, önképiseletre nem jogosított
elmebeteg alporos a tárgyaláson természetesen
nem jelent meg, s ennél fogva mint makacs a
keresetben elmarasztaltatott. A tulajdonos 60
napig nem kérte a bárányok kiadását, a mikor
a makacssági ítélet alapján végrehajtást inté-
zett alporos ellen 60 napi visszatartásért, na-
ponként 12 ft. 60 krt számitva — 743 ft.
40 kr. tőke és járuléka erejéig, és lefoglal-
tatta minden más vagyon hiányában az elme-
beteg házát, mely neki s családjának födelet
nyújtott s melynek kertje életmet adott. Ekkor
látva a szerencsétlen alporos neje a fenyegető
veszélyt, ügyvédhez futott segélyért. A meg-
keresett ügyvéd föl vállalta a védelmet; a föl-
poros által ajánlott egységet visszautasította
és alporos elmebetegségét igazolva, magát
ügygondnokul a bíróság által kinevezette; mint
ügygondnok egyszerű folyamodással kérte a
pór megszüntetését. — Folyamodványát az első
bíróság visszautasította s a semmitőlésék is el-
vetette, megmagyarázván a fiatal prókátornak,
hogy pórt nem lehet egyszerű folyamodvány-
nyal megszüntetni, de egyszersmind — bizo-
nyosan látva az ügygondnok ur mely tudat-
lanságát — ki is tanította, hogy ha gondno-
koltja érdekében okosan és törvényesen akar
eljárni, vagy az önképiseletre nem jogosított
megidézeltése elmarasztalása ellen kell semmi-
ségi panaszt emelnie, vagy ha ettől sikert nem
várna, pörújítással, vagy ha a végrehajtást
akarná megszüntetni — rendes keresetlet kel-
lene élnie, a perrendtartás értelmében. Daczára
ezen felsőbb bíróság általi kitanitatásnak az
ügygondnok úr egy lépést sem tett gondno-
koltja védelmére két egész év befolyása alatt
— fölporos ügyvédje pedig, ki véletlenül lelki
jóbáratja ügygondnok urnak, háborítlanul foly-
tatta a végrehajtást, mig most a 2 bárány 60
napig visszatartásáért pörköltiségekkel 800 fo-
rintot haladó követelés erejéig a szerencsétlen
védtelen elmebeteg feje fölül a hajlék elárve-
reztetett 880 frtért.“

TÖRVÉNYTEREM.

1874-ik évi májushó 16-án a nagy-bees-
kerei e. f. kir. törvényszéknél tartandó
nyilvános ülésében következő perek fog-
nak előadatni:

Előadó: SZALAY IMRE kir. törvényszéki bíró.
510. sz. 1874. — Báró Liphay Antal felperesnek, Mo-
csonyi András ellen 315 ft. tőke és jár. iránti pere.
1641. sz. 1874. — Spariosz Bukur felperesnek Spariosz
Andria alperes ellen a kis-töráki 60. sz. telekjegyző-
könyv 95. sz. r. sz. felvett ház s házhelynek tulaj-
dona iránti pere.
2294. sz. 1874. — Saher Ferencz felperesnek, Gőrgyey
János mint ittebei Kiss Miklós gondnok ellen 3000
forint oszt. ért. és jár. iránti pere.

Szerkesztői nyiltposta.

S. úrnak. Azon cikket megczafálni akarni felesleges,
mert azt a megye közönsége figyelembe nem veheti,
miután a lefolyt eseményeknél jelen volt. — Az ily
czélzatos ferdítéseknek fontosságát tulajdonítani nem
szabad. Azért a beküldött cikket félretettük s ren-
delkezésére áll.

B. Zombolyán. Az illető kifakadásainak fontosságát
nem lehet tulajdonítani. — Sokat beszél az ember,
ha hosszú a nap.

P. S.-nak Nagy-Bányán. Már néhány nap óta jó-
tékony esőnk van. Azt hiszem, ennél kellemetesebb
hírt nem küldhetek neked.

H I R D E T É S E K.

2523. szám polg. 1874.

Hirdetmény.

A nagy-beeskerei kir. e. f. törvényszék részéről
ezennel köztudomásra hozatik, hogy 1874. évi april 14-én
2305. sz. a. kelt végzésnél fogva özvegy Maleniza szüle-
telt Lazarevits Olga torontálmegyei nagy-gáji birtokosnő,
saját és kiskorú gyermekei vagyonának könnyelmű kezelése
és pazarlás miatt tékozlóan nyilváníttván, valamint szemé-
lye, úgy a kiskorú gyermekei tulajdoni joggal illető
birtok gondnokság alá helyeztetni rendeltetett. Gondnokul
Dániel Pál puztaléczí birtokos neveztetett ki.

Kelt a nagy-beeskerei e. f. kir. törvényszéknek
1874. évi május 6-án tartott üléséből.

715. sz. 1874.

Árverési hirdetmény.

A nagy-beeskerei e. f. kir. törvényszék telekkönyvi
osztálya részéről ezennel közhírre tétetik, hogy Markovits
István kérelmére Bunyevatz Károly ellen, 100 ft. és 140 ft.
tőke behozatala végett, az utóbbinak tör.-becsei 988. sz.
tjkönyvében 557. h. sz. a. 1500 ftra beestült házi birtoka
bírói árverés útján leendő eladásra elrendeltetett, ennek a
helyszínén, illetőleg a község-háznál eszközölésére az első
árverés határideje 1874. évi június 9-ik, a második
pedig július 9-ik napjára, mindig délelőtti 10 órára tü-

Tulajdonos és felelős szerkesztő: Balás Frigyes.

zetik ki oly megjegyzéssel, hogy a birtok csak a második
árverésnél a becsáron alól el fog adatni.

Az árverezni kívánók a becsértéknek 10% bánat-
pénzül letenni tartoznak, a többi árverési feltételek min-
den nap a hivatalos órákban, a telekkönyvi hivatalban,
és az árverési határnapok alatt az árverező bírónál meg-
tekinthetők.

Figyelmeztetnek továbbá a többi, nem a bíróság
székhelyén lakó jelzálogos hitelezők, hogy a vételár fel-
osztása alkalmával képviseltetésük végett helyben lakó
megbizottat rendeljenek, s annak nevét és lakását e hi-
vatálnál jelentsék be; ellenkező esetben képviseltetésük
végett gondnokul Dr. Gyorgyevits Milós, helyi ügyvéd hi-
vatálból kirendeltetik.

Felhivatnak mindazok, kik a lefoglalt javak iránt tu-
lajdoni vagy más igényt vagy elsőbbségi jogot érvényesít-
hetni vélnék, hogy igénykereseteiket a perrend 466. §-a
értelmében e hirdetvény közzétételének utolsó napjától szá-
mitandó 15 nap alatt, habár külön értesítést nem vettek
is, ezen telekkönyvi hatóságnál nyujtsák be, különben azok
az árverés folyamatát nem gátolván, egyedül a vételár feles-
legére fognak utasítottatni.

Az árverés foganatosításával a tör.-becsei kir. járás-
bíróóság vagy kiküldöttje megbízottat.

Kelt a n.-beeskerei e. f. kir. törvényszék telekkönyvi
osztályának, 1874. évi april 29-én tartott ülésében.

Szerkesztő-társ Kiss Károly.

Nyomatott a kiadó Pleitz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Beeskereken.

Magyar nyeremény-kölcson

huzása f. hó 15-én.

Főnyeremény:

150,000

oszt. ért. 150,000 forint.

Ilyen sorsjegyeket úgy mint azokról szóló el-
adási leveleket jutányos áron elad, szelvényeket,
értékpapirokat s ezüst és arany ércpénzeket vesz
és csekély díj levonás mellett bevált a

Torontálmegyei takaré- és hitelbank.

(2*)

N.-Be

To

pet ált.

több ve

viendő

a szer

EL

sának p

ség nél

sereget

tagot.

A

lőmség

rus, az

viselő.

egyform

szesz

érezte

tág ka

A n

asztalá

szor, f

kek ell

Meg

Várad

ügyész

alügysz

Szá

mitriev

ven mo

annya

bizotts

és lelke

a kitől e

és a tá

ménylia

főispán

és szerb

zetnek h

rában.

Az e

lyetát

mint a m

jassága.

tálmegye

bizalomn

diki ered

Öro

látva, m

máshoz

eltérő n

testvéri

lakó kül

polgáro

sittatunk

téshez.

Vajh

a közgaz

társadalm

minő szü

nak béke

Torontá

Dem

főispánj

ségére ü

követte s

Az e

erényekb

ünneplő g

gyebizott

mal udvo

vitettek n

kívánatok

Egy

lenül a v

időjárás

kernek e

nak vigá

midőn a

vendégsz

Mind

győződés

sen járt e

megválas

is tudja e

ez által a

metlen je